

În cele ale Tatălui meu. Ascultarea.

Foarte umani, foarte divini (16): Să rămânem deschiși la vocea lui Dumnezeu, să ne lărgim inima; acest lucru ne permite să fim, ca Isus, în lucrările Tatălui nostru.

20.02.2026

„Părinții lui Isus mergeau în fiecare an la Ierusalim, la sărbătoarea Paștelui” (Lc 2,41). Toți bărbații din poporul lui Israel aveau această îndatorire. Ca și alte femei, Maria își însoțea soțul în această călătorie de

rugăciune și de aducere-aminte a minunilor săvârșite de Dumnezeu pentru poporul Său. Dar Isus? Este posibil să fi început să-i însoțească pe părinții Săi încă de mic. În orice caz, știm că a călătorit cu ei când avea doisprezece ani. Iar cu acea ocazie s-a întâmplat ceva neobișnuit.

Surpriza

Pe drumul spre Ierusalim și în timpul șederii în Cetatea Sfântă, totul s-a desfășurat în mod obișnuit. La fel și în prima zi a întoarcerii; sau cel puțin așa li s-a părut Mariei și lui Iosif, până când și-au dat seama că Pruncul nu era în caravană. Au fost nevoiți să se întoarcă din drum. Nici la Ierusalim nu au reușit să-L găsească. Pe măsură ce trecea timpul, neliniștea lor creștea. Sfântul Josemaría îi imaginează pe Maria și pe Iosif plângând, copleșiți de îngrijorare și neputință: nu mai știa ce să facă[1].

În a treia zi s-au dus din nou la Templu, probabil pentru a se ruga și pentru a vedea dacă pot afla vreun indiciu despre locul unde se afla Isus. Poate că cineva, răspunzând căutărilor lor, le-a spus că printre învățătorii Legii se află un copil care corespunde descrierii lor. Într-adevăr, acolo L-au găsit și au rămas uimiți (Lc 2,48).

Și cei care Îl ascultau pe Copil erau uimiți (Lc 2,47), însă motivul mirării lor era diferit de cel care a stârnit uimirea Mariei și a lui Iosif. Învățătorii se minunau de înțelepciunea și de răspunsurile Lui. Pentru părinții Săi, aceasta nu era o noutate. Noutatea era însă comportamentul Său. De aceea Maria Îl întreabă despre motivul unei purtări atât de neobișnuite: „Fiule, de ce ne-ai făcut aceasta? Iată, tatăl Tău și eu Te-am căutat îngrijorați” (Lc 2,48).

Răspunsul Domnului nu este mai puțin surprinzător decât fapta Sa. De fapt, ei nu au înțeles ceea ce le-a spus (cf. Lc 2,50). Merită să aprofundăm acest răspuns, pentru că ne poate învăța multe despre dispozițiile lui Isus, pe care dorim să-L imităm. Nu ne este suficientă o explicație care să atenueze dramatismul dialogului. Ne vom opri, așadar, asupra a trei învățăminte ale acestui episod: două le descoperim în atitudinea Domnului, iar pe al treilea în reacția Sfintei Fecioare.

Voința Tatălui

„Nu știați că trebuie să fiu în cele ale Tatălui Meu?” (Lc 2,49). Desigur că știau. Prin întrebarea Sa, Isus pornește de la acest fapt. El vrea doar să evidențieze legătura dintre un comportament care i-a surprins și principiul care îl face inteligibil și plin de sens.

Dacă răspunsul lui Isus i-a lăsat perplecși pe Maria și pe Iosif, cu atât mai mult modul de acțiune al unui creștin îi poate surprinde pe cei care încă nu au descoperit iubirea lui Dumnezeu și, prin urmare, nu aspiră la o viață contemplativă, la un dialog intens și constant cu El. Multe dintre faptele unui creștin vor părea perfect rezonabile unei persoane drepte; însă anumite detalii pot părea de neînțeles, pentru că scopul ultim spre care se îndreaptă și din care judecă este diferit.

Dorința de a fi în cele ale Tatălui Său călăuzește întreaga viață a lui Isus: „Hrana Mea este să fac voința Celui care M-a trimis” (In 4,34); „Tatăl Meu, dacă este posibil, să treacă de la Mine potirul acesta; dar nu cum voiesc Eu, ci cum voiești Tu” (Mt 26,39)[2]. Această dorință îi conduce viața până la capăt, până la moarte, și încă „moarte pe cruce” (Fil 2,8). Tocmai iubirea față de voința Tatălui îi dă

judecata dreaptă asupra valorii realităților omenești: „Judecata Mea este dreaptă, pentru că nu caut voința Mea, ci voința Celui care M-a trimis” (In 5,30).

Acest criteriu este esențial pentru o viață fericită. Dumnezeu este bun, ne iubește^[3] și dorește fericirea noastră aici, pe pământ, și pentru totdeauna în cer. Nimeni, nici măcar noi înșine, nu știe mai bine decât El ce contribuie la edificarea acestei fericiri, la formarea în noi a condițiilor care ne fac capabili să descoperim, să apreciem și să ne lăsăm cucerți de tot binele — de Dumnezeu Însuși, de Duhul Sfânt — pe care El îl revarsă în inimile noastre.

A iubi voința lui Dumnezeu nu înseamnă a accepta să ne supunem unor reguli în vederea unei recompense. Înseamnă, mai degrabă, a ne încrede în iubirea lui Dumnezeu

și a ne clădi viața pe această încredere, pentru că știm că Domnul dorește să-Și împărtășească fericirea cu noi: „Noi am cunoscut și am crezut în iubirea pe care Dumnezeu o are față de noi. Dumnezeu este iubire și cine rămâne în iubire rămâne în Dumnezeu, iar Dumnezeu rămâne în el” (1 In 4,16).

În această scenă, Isus ne amintește că merită să căutăm voința lui Dumnezeu, chiar dacă pentru aceasta ar trebui să suferim sau chiar să provocăm suferință. Totuși, nu este întotdeauna clar cum să realizăm concret dorința de a face ceea ce vrea Dumnezeu. Care este voința lui Dumnezeu aici și acum? Și dacă ne aflăm în fața dilemei de a fura sau a respecta proprietatea altuia, sau de a spune adevărul sau a minți pentru a obține un avantaj economic, răspunsul este evident. Dar există multe alte situații în care este mai greu de discernut, pentru că

mai multe dintre opțiuni pot fi bune și ne îndoim care este de preferat în acel caz concret: acceptarea unui loc de muncă, o achiziție, o călătorie, un plan de odihnă, o modificare a programului nostru obișnuit etc.

Putem să ni-L imaginăm pe Isus, Copil fiind, întrebându-Se ce trebuie să facă: să rămână la Ierusalim pentru a valorifica acea ocazie, chiar dacă nu-și putea anunța părinții, sau să se întoarcă pentru a le cruța suferința? Prin decizia Sa, Domnul ne arată că nimeni nu ne poate înlocui în această judecată. Noi trebuie să înfruntăm situația și să decidem: responsabilitatea ne aparține.

În mod natural, aceasta nu înseamnă a nega valoarea sfatului altora. Dimpotrivă. Nimeni nu ne poate înlocui, dar ne poate ajuta. Este suficient să ne cunoaștem puțin pentru a observa propria noastră

insuficiență și dezordinea pe care păcatul original o generează în dorințele, raționamentele și comportamentele noastre. Ne dăm seama că sentimentele noastre — iubiri, temeri — pot diminua obiectivitatea judecății noastre, sau că ne pot lipsi date pe care le-am putea avea doar dacă am privi situația din alte perspective. De aici importanța de a rămâne deschiși la ceea ce văd ceilalți. Aceasta, deși atât de evidentă, este uneori greu de acceptat; mai ales dacă comportamentul asupra căruia deliberăm ne atrage sau ne costă mult. Din acest motiv, este esențială dispoziția constantă de a prețui sfaturile pe care le primim de la persoanele care ne iubesc și care au harul lui Dumnezeu pentru a ne ajuta; trebuie să le apreciem ca pe un ajutor pe care Domnul îl folosește pentru a ne învăța să discernem care este voința Lui.

„Sfatul altui creștin (...) este un ajutor de nădejde pentru a recunoaște ceea ce ne cere Domnul într-o anumite împrejurare; însă sfatul nu elimină răspunderea personală; suntem noi, fiecare dintre noi, cei care trebuie să decidem la urmă și va trebui să dăm socoteală personal Domnului de hotărârile noastre”[4]. Tocmai pentru că ne pasă să facem mai presus de toate voința lui Dumnezeu, avem nevoie de sfatul altora, care ne ajută să descoperim „unghiurile noastre moarte” atunci când, în lucruri mari și mici, căutăm răspuns la cea mai importantă întrebare a vieții: Doamne, ce vrei de la mine?

Uneori putem primi, de asemenea, indicații de la cei care au autoritatea de a le da. În astfel de cazuri, devine iluminatoare insistența sfântului Josemaría că obediența nu trebuie să fie oarbă, ci întotdeauna inteligentă[5]. A asculta nu înseamnă a primi fără reflecție o decizie a

altuia. Obediența este inteligentă și atunci când rațiunea noastră judecă care este cea mai bună manieră de a urma indicația primită și de a o face proprie. Chiar și în cazurile în care unele circumstanțe ne scapă, obediența noastră poate rămâne inteligentă și nu oarbă.

Doamne, ce vrei de la mine? Din acest punct de vedere, se înțelege măreția acestei virtuți creștine. Cel care ascultă nu se micșorează; dimpotrivă, se mărește prin disponibilitatea de a face ceea ce vrea Dumnezeu, până în punctul în care își dorește să nu se înșele în momentul discernământului asupra modului de a o pune în practică. Tânjește să se asemene cu maniera fiicească în care Isus dorește să ducă la îndeplinire planurile milostive ale Tatălui Său. Pentru aceasta, a asculta necesită o inimă mare, o inimă de fiu; să viseze visele lui Dumnezeu, să tânjească să fie persoana fericită pe

care Dumnezeu vrea să o fim, să dorească să se aventureze în planurile Sale de mântuire. Obediența nu este, așadar, simplă supunere, ci deschidere; nu este renunțare la a vedea, ci capacitatea de a vedea și cu ochii altora care ne iubesc și care au harul lui Dumnezeu pentru a ne ghida. Este depășirea, cu minte și suflet deschise, a tendinței de a ne considera autosuficienți, care uneori ne împiedică să vedem lucrurile cu perspectivă și realism.

„Erat subditus illis”

La sfârșitul acestui episod, sfântul Luca rezumă în foarte puține cuvinte lungul șir de ani scurși între acest eveniment și începutul vieții publice a lui Isus: „le era supus” (Lc 2,51).

Erat subditus illis: sfântul Josemaría vedea în aceste trei cuvinte una dintre cele mai scurte biografii ale lui Isus Cristos pe care ni le oferă Sfânta Scriptură[6].

Aici descoperim a doua învățătură din atitudinea Domnului: deși natura Sa divină I-ar fi putut oferi motive mai mult decât suficiente să creadă că nu are nevoie să Se lase călăuzit de părinții Săi, Isus ne învață că autoritatea umană — în familie, în societate, în Biserică — trebuie respectată. Avem nevoie de ea tocmai pentru că ne ajută să descoperim ce vrea Dumnezeu. Desigur, autoritatea umană nu este infailibilă și nimeni nu ne poate transmite pur și simplu voința lui Dumnezeu. Dar nici noi nu suntem infailibili: uneori ne putem înșela. De aceea este rezonabil și chiar necesar să avem încredere în cei care au autoritate asupra noastră, dacă dorim cu adevărat să împlinim voia lui Dumnezeu. Chiar dacă nu putem identifica automat indicația concretă primită cu voința lui Dumnezeu, suntem convinși că Dumnezeu dorește disponibilitatea noastră de a o urma, din iubire.

Se înțelege astfel mai bine de ce sfântul Josemaría lega prețuirea obedienței de iubirea libertății: „Sunt foarte prieten al libertății și tocmai de aceea iubesc atât de mult această virtute creștină”^[7], obediența.

Afirmația poate surprinde la prima întâlnire cu învățătura sa. Instinctiv, suntem tentați să vedem obediența și libertatea ca pe doi adversari: dacă se impune libertatea, obediența pare anulată; dacă prevalează obediența, libertatea pare diminuată. Este însă o falsă opoziție. Ne iubim libertatea și nu vrem să renunțăm la ea. Dorim să fim pe deplin stăpâni ai faptelor noastre tocmai pentru a putea face — pentru că vrem — ceea ce înțelegem că Dumnezeu dorește de la noi. Iar tocmai aici, în iubirea voinței Sale, obediența își găsește locul și sensul.

Obediența creștină autentică este întotdeauna ascultare de Dumnezeu, iar filiația divină este temeiul și rațiunea ei de a fi. După afirmația

citată, sfântul Josemaría continua:
„Trebuie să ne simțim copii ai lui Dumnezeu și să trăim cu dorința de a împlini voința Tatălui nostru: să facem lucrurile după voia Lui, *pentru că așa vrem* — care este motivul cel mai supranatural”[8]. Ne bucurăm să fim în lucrurile Tatălui nostru pentru că vrem. Autoritatea umană ne ajută să descoperim ce vrea Dumnezeu de la noi, adică ce înseamnă aici și acum ceea ce, în adâncul inimii, dorim cu adevărat. Chiar dacă uneori nu vedem clar linia de acțiune propusă, putem avea încredere în dorința sinceră de a ne ajuta care o animă și rămânem pe deplin liberi.

Această atitudine deschisă, această disponibilitate înrădăcinată în libertatea noastră de fii ai lui Dumnezeu întărește deschiderea rațiunii, capacitatea prețioasă de a ne lăsa orientați, de a rămâne disponibili, de a vedea și cu ochii altora și de a adopta un punct de

vedere diferit de al nostru — o capacitate pe care merită să o cultivăm.

Ascultarea ne ajută astfel să realizăm ceea ce, în adâncul ființei noastre, dorim. Dacă, dimpotrivă, a-L urma pe Isus Cristos și a fi în lucrurile Tatălui Său — ale Tatălui nostru — nu constituie dorința noastră cea mai profundă, cea care le explică pe toate celelalte, obediența își pierde sensul[9] și este percepută ca o adversară a libertății, ca un obstacol în calea a ceea ce vrem să facem.

În limbajul curent, se numește obediență simplul fapt de a pune în practică deciziile sau orientările autorității. Dar pe noi nu ne interesează doar obediența ca act punctual, ci ca virtute, pentru că dorim să ne asemănăm cu Isus Cristos. Nu este suficient să răspundem afirmativ la întrebarea: „Am făcut ceea ce mi s-a poruncit sau

sugerat?” Se poate răspunde „da” și totuși să nu fii pe deplin obedient.

Cine primește o indicație fără a și-o însuși, fără libertate interioară, ascultă doar material, dar aceasta nu este obediența lui Isus Cristos. Poate că face un lucru bun, dar nu se poate opri aici, pentru că ținta este mult mai înaltă — și de fapt de neînlocuit: a renunța la ea ar însemna a renunța la libertatea pentru care Cristos ne-a eliberat (cf. Gal 5,1).

În fond, sunt pe deplin obedient atunci când fac ceea ce mi se cere pentru că vreau să o fac. Iar vreau pentru că sunt convins că Dumnezeu contează pe docilitatea mea. Am ajuns la această convingere pentru că am încredere în El, care îmi asistă cu harul Său pe cel ce îmi dă indicația, și mă încred în prudența și experiența acelei persoane. În astfel de situații, îl văd pe cel care are autoritate ca pe cineva care îmi arată

ce merită făcut, ceea ce Dumnezeu vrea. Sunt liber nu când ascult „dacă vreau”, ci când ascult „pentru că vreau”.

Ascultarea Sfintei Maria

Să revenim la răspunsul surprinzător al lui Isus către părinții Săi, ușurați după acele zile de neliniște, dar perplecși în fața comportamentului Său neobișnuit: „De ce M-ați căutat? Nu știați că trebuie să fiu în cele ale Tatălui Meu?” (Lc 2,49).

Cititorul Evangheliei își poate imagina ușor propria reacție: De ce Te-am căutat? Nu trebuia să o facem? Ar fi trebuit să rămânem liniștiți, indiferenți la ceea ce Ți s-ar fi putut întâmpla? Asta așteptai de la noi? Maria reacționează cu mai multă liniște.

Este firesc ca uneori să nu înțelegem o indicație sau un sfat. Să ne oprim la

alte cuvinte ale sfântului Josemaría: „De multe ori, [Domnul] ne vorbește prin alți oameni și se poate întâmpla ca, văzând defectele lor sau întrebându-ne dacă sunt bine informați, dacă au înțeles toate datele problemei, să fim tentați să nu ascultăm”. Cititorul s-ar putea aștepta aici la un avertisment. Însă sfântul Josemaría continuă: „Toate acestea pot avea o semnificație divină, pentru că Dumnezeu nu ne cere o ascultare oarbă, ci una inteligentă”[10].

O semnificație divină: prin aceste îndoieli, Dumnezeu ne spune că vrea să ascultăm cu inteligență, fără a ne abdica responsabilitatea. Este potrivit să ne exprimăm punctul de vedere, convingerile, „dar să fim sinceri cu noi înșine: să examinăm, în fiecare caz, dacă este dragostea pentru adevăr cea care ne mișcă, sau egoismul și atașamentul față de propria noastră judecată”[11].

Uneori, într-adevăr, „se poate întâmpla să caute un sfat în favoarea propriului egoism, care tocmai să sufoce, cu presupusa sa autoritate, strigătul sufletului său, și chiar să-și schimbe sfătuitoarea până de unul mai binevoitor”[12]. Dacă nu am cultivat dispoziția de a prețui adevărul mai mult decât propria opinie — adică dacă nu suntem cu adevărat obediți — ne va fi ușor să ne înșelăm, acum sau mai târziu. Mânia sau tulburarea ne pot împiedica să descoperim ce vrea Domnul să ne spună prin ceea ce, în acel moment, ne pare de neînțeles.

Nici Maria nu a înțeles (Lc 2,50). Dar nu s-a revoltat. Iubea voința lui Dumnezeu mai presus de toate și știa că există lucruri care se luminează doar în timp. „Mama Lui păstra toate aceste lucruri în inima ei” (Lc 2,51) [13].

Maria nu trăia doar la suprafața evenimentelor, ci le medita în inimă pentru a descoperi în ele acțiunea lui Dumnezeu. Ea asculta — iar aceasta înseamnă, în fond, a fi obedient: *ob-audiens*, a sta în ascultare, a rămâne atent.

Timpul este aliatul celui care ascultă, se încrede și perseverează cu seninătate în rugăciune: rămânând deschiși la glasul lui Dumnezeu, vom descoperi, ca și ea, acea semnificație divină și vom ajunge chiar să mulțumim pentru obscuritatea momentelor dificile.

Maria a perseverat în rugăciune. Au trecut douăzeci de ani și Fiul ei a lipsit din nou. Din nou trei zile. Din nou la Ierusalim. Dar atunci ea știa că nu trebuia să se lase copleșită de neliniște, pentru că El era *în cele ale Tatălui Său*. Și poate că îi mulțumea Domnului pentru acele cuvinte tulburătoare rostite odinioară de pe

buzele Sale de copil: acum îi susțineau speranța în mijlocul unei dureri care altfel ar fi zdrobit-o.

Prin mijlocirea ei, să-I cerem Domnului o inimă mare, capabilă să orânduiască totul în viața noastră după voința lui Dumnezeu. O inimă liberă și deschisă, care să nu se lase închisă în propria viziune îngustă. O inimă capabilă să descopere acțiunea lui Dumnezeu în viața noastră, chiar prin instrumente umane imperfecte. O inimă care știe să asculte și să aștepte, pentru a descoperi roadele lucrării Sale în sufletele noastre.

[1] Cf. Sf. Josemaría, *Sfântul Rozariu, al V-lea mister de bucurie*.

[2] Cf. și, de exemplu Evr. 10,5-7 și alte pasaje.

[3] Cf., de exemplu Is 49,15: „Uită oare o femeie pe cel pe care îl alăptează, fără să aibă milă de fiul sânului ei? Chiar dacă ea ar uita, eu nu te voi uita”.

[4] Sfântul Josemaría, *Convorbiri*, nr. 93.

[5] Cf. Sf. Josemaría, *Este Isus care trece*, nr. 17.

[6] Cf. *Ibid.*

[7] *Ibid.*

[8] *Ibid.*

[9] Singura valoare pe care ar conserva-o ar fi poate cea de a facilita eficacitatea unei organizări. Dar obediința lui Isus Cristos nu se reduce la aceasta.

[10] Sf. Josemaría, *Este Cristos care trece*, nr. 17.

[11] *Ibid.*

[12] Sf. Josemaría, *Convorbiri*, nr. 93.

[13] Cf. de asemenea, *Lc* 2,19

Julio Diéguez

pdf | document generat automat din
<https://opusdei.org/ro-ro/article/foarte-umani-foarte-divini-xvi-obedienta-deschiderea-inimii/> (01.04.2026)